

Don

Ze zastaralého *donno*, odvozeného z lat. *dominus* (= pán). Čestný titul dávaný před jméno, užívaný v Itálii pro kněze.

Doxologie

Z řec. *doxa* (= sláva) a *logos* (= rozmluva). V liturgii termín označuje oslavné vyjádření, vzdávající chválu Bohu Otci nebo Kristu či Nejvyšší Trojici. Například eucharistická modlitba se uzavírá doxologií: „*Skrze něho a s ním a v něm...*“ Menší doxologie je *Sláva Otci*, zatímco větší je mešní *Gloria*.

Duchovní obnova

Krátký kurz duchovních cvičení (často jen jeden den), prožitý jako náboženská praxe mimo obvyklý rámec života a vyznačující se mlčením, modlitbou, poslechem a rozjímáním Božího slova.

Duchovní život

Označuje život, který se křesťan snaží vést

podle Božího Ducha v Kristu, v milosti a bez hříchu. V praxi to znamená postupně se pro duchovňovat a stávat se stále poddajnějším vůči podnětům Ducha tak, aby člověk všechno chápal a miloval v Bohu.

Ďábel

Z řec. *diabolos* (= ten, který se vrhá napříč), je překladem hebrejského pojmu *satan* (= protivník). Ďábel je neviditelná osobní síla, která řídí síly zla v protikladu k Božím plánům a ke škodě lidí. Nový zákon užívá tento pojem 39krát a označuje ho vždy jako hlavu padlých andělů, která podněcuje zlo. Ďábel má stejný význam i pro církevní otce. Čtvrtý lateránský koncil (1215) slavnostně stvrdil, že „ďábel a ostatní démoni byli Bohem stvořeni jako dobří podle přirozenosti, ale stali se zlými sami sebou“. Poslední učení církve s rozhodností zdůraznilo existenci ďábla, který podle katechismu je „ten, kdo chce překážet Božímu úradku a jeho dílu spásy dovršenému Kristem“.

PODĚKOVÁNÍ ZA MISIJNÍ NEDĚLI

Velké poděkování všem, kteří se podíleli na Misijní neděli 22. října.

I když nám letos počasí nepřálo, stejně jsme se sešli u výborných domácích koláčů, kávy a čaje. Děti i každý z nás si našel v nabídce jarmarku něco praktického či k radosti. A tak si myslím, že se nám to vydařilo. Navíc jsme vybrali krásných **10 000 Kč**, které jsme odeslali na Papežská misijní díla.

Těšíme se na další spolupráci, třeba při výrobě adventních věnců. Jestli tedy někomu přebývají doma korpusy na adventní věnce, ozdoby, svíčky či zápichy na svíčky, může je donést na faru do 30. listopadu. Děkujeme.

Romana Černošková

AKTUALITY**MŠE SVATÁ NEJEN PRO DĚTI**

V pátek 10. listopadu opět zveme na mši svatou s rytmickým doprovodem v děkanském kostele od 18.00 hodin. Zkouška hudby a zpěvu na faře v 16.30 h.

Hřivna – informační čtrnáctideník vydává ŘK farnost Semily pro vnitřní potřebu. Uzávěrka tohoto čísla: 2. listopadu 2023. Uzávěrka následujícího čísla: 16. listopadu 2023. Redakce a grafická úprava: M. Kraus. Imprimatur: R. D. J. Gajdošík. Jednotlivé příspěvky zasílejte na adresu kraus.matej@seznam.cz, a to nejpozději do dne uzávěrky dalšího čísla.

Římskokatolická farnost – děkanství Semily, Komenského nám. 125, 513 01

Děkan: **R. D. Jaroslav Gajdošík**, tel. 739 909 500

www.farnost.semily.net

Bohoslužby v Semilech se konají v děkanském kostele sv. Petra a Pavla (KO), v kapli sv. Zdislavy na faře (KA), ve filiálním kostele Umučení sv. Jana Křtitele na Koštofranku (KK), v domově důchodců (DD), v kapli sv. Antonína v Chuchelně (CH).

Farnost
sv. Petra a Pavla

Pořad bohoslužeb ve farnosti ve dnech 6. 11. – 19. 11. 2023

6. 11. Po	KA	18.00	za † Jana Kozáčka	
7. 11. Út	KA	18.00	za †† rodiče Škodovy	
8. 11. St	KA	08.00	za †† z rodin Masničákovy, Maršíkovy, Hladíkovy a duše v očistci	
9. 11. Čt			Svátek Posvěcení lateránské baziliky	
	KA	08.00	za milost Božího požehnání pro sestru k narozeninám	
10. 11. Pá			Památka sv. Lva Velikého, papeže a učitele církve	
	KO	18.00	za lásku a Boží požehnání pro sestru	<i>rytmika</i>
11. 11. So			Památka sv. Martina, biskupa	
	DD	13.30	za farníky	
	KA	18.00	za milost Boží sestře k svátku	
12. 11. Ne			32. neděle v mezidobí	
	KO	08.30	za † Josefa Karmáška	
13. 11. Po			Památka sv. Anežky České, panny	
	KA	18.00	za † Marcelu Lukešovou	
14. 11. Út	KA	18.00	za † Josefa Šobáně	
15. 11. St	KA	08.00	za Boží požehnání a lásku pro sestru	
16. 11. Čt	KA	08.00	za † Stanislava a rodiče	
17. 11. Pá			Památka sv. Alžběty Uherské, řeholnice	
	KA	18.00	za uzdravení syna	
18. 11. So	DD	13.30	za farníky	
	KA	18.00	na poděkování za dar života	
19. 11. Ne			33. neděle v mezidobí	
	KO	08.30	za † Ivonu Novotnou, matku a manžela	
	CH	15.00	na úmysl	

DUŠIČKOVÉ KÁZÁNÍ

Den vzpomínky na zemřelé měl po dlouhá léta pro mnohé z nás svou nenahraditelnou estetickou hodnotu. Byl spojen s pietní návštěvou hřbitova, kde do mlhavého večera svítily na hrobech stovky svíček. Před tím či po tom jsme vyslechli nádherné Mozartovo, Dvořákovy či Verdiho requiem a vzpomínali na své blízké zemřelé nebo dávné předky.

V posledních letech je smrt v našem světě přítomná bez krásy a poezie. Mnozí z nás ztratili někoho blízkého v důsledku pandemie koronaviru. A sotva se svět trochu vzpamatoval, přišla první a pak druhá válka, v níž do chřtánu smrti padají tisíce a desítky tisíc lidí. My si s úzkostí klademe otázku, kdy tyto války mohou přerůst do celosvětové katastrofy, která může ohrozit existenci celé naší planety.

Slova o dni hněvu v hymnu *Dies irae*, která máme často spojená s Mozartovou hudbou, dostávají dnes hroznou naléhavost. Nemálo lidí kolem nás propadá chiliastickým představám o hrozícím konci, avšak bez křesťanské naděje na spásu.

Druhý listopadový den je v katolické tradici dnem modliteb za duše v očistci. Víra v očistec je opřena o nejasný výrok v novozákonním listu apoštola Jakuba, ale především o tisíciletou praxi modliteb za zemřelé. Modlíme-li se za jejich spásu, dáváme tím najevo, že jejich smrt nepovažujeme za definitivní konec jejich příběhů. Znamená to, že kdesi dlí jejich duše, a my jim proto můžeme pomáhat svou modlitbou na posmrtné cestě? Můžeme doufat, že ti, kteří nás předešli, také mohou projevat svou přímluvou u Boha solidaritu nám?

Někdy se nám ovšem zdá, jako by tradiční teologie a spiritualita těchto dní na počátku listopadu, slavnosti Všech svatých a po ní dne modliteb za zemřelé, za duše v očistci, odpo-

vídala obrazu světa, který už není náš. Proto je pro nás velmi těžké tyto myšlenky vložit do způsobu našeho uvažování. To ovšem neznamená, že je máme pouze jednoduše škrtnout. Spíše je třeba je nově promeditovat a interpretovat.

Odpustky jako posmrtný voucher

Idea očistce, která je pro mnoho křesťanů dnes již zcela na okraji či za okrajem světa jejich víry, hrála velkou roli ve zbožnosti vrcholného středověku. Středověký člověk pod vlivem pesimistického obrazu zkažené lidské přirozenosti (vycházejícího z důrazu sv. Augustina na dědictví prvotního hříchu), navíc neustále masírován moralizujícími kázáními, si mohl jen těžko představit, že hned po smrti půjde rovnýma nohama do nebe.

Doufal však, že ho Kristova oběť uchrání před pekelným ohněm. Proto se velice populární stala víra v očistec, tu nejpravděpodobnější destinaci duše po smrti.

Středověký věřící spekoval, jak si pobyt v očistci zkrátit – a církev mu vyšla ochotně vstříc s řešením v podobě odpustků. Modlitby, posty, poutě, dobré skutky – to vše byla měna, za niž bylo možno získat odpustky jako posmrtný voucher, poukázku na zkrácení posmrtného pokání v očistci a urychlení cesty do nebeského ráje.

V okamžiku, kdy toto ekonomické myšlení středověké církve překročilo další práh a odpustky bylo možné získat nejen za dobré skutky, nýbrž také za peníze, které šly na stavby nádherných renesančních chrámů, včetně vatikánské baziliky svatého Petra, ale také na financování křížových výprav, ozval se ve svědomí řady křesťanů – od Husa po Luthera – Boží hlas: *Tak dost, tohle už ne! Klidte se s tím odtud! Nedělejte z domu mého Otce tržnici!*

Dnes i my katolíci – i když možná ne všichni – těmto hlasům dobře rozumíme, tehdejší církev na ně však odpovídala represí. Spor o odpustky uvedl do chodu jednu z mnoha reformací v dějinách církve.

Reformace na prahu novověku, v 16. století, se však ubírala dvěma směry, které se bohužel vzájemně nepotkaly: byla to již zmíněná Lutherova reformace, ale také katolická reformace, jejímiž představiteli se staly velké postavy světců a mystiků, jako byla Terezie z Ávily, Jan od Kříže, Filip Neri, Ignác z Loyoly a mnozí další. Mezi protestantskou a katolickou reformací byly mnohé rozdíly, ale také jedna věc společná: ukázaly směr cesty ven z mnoha upadlých forem středověké zbožnosti a teologie. Touto cestou byla osobní víra v Krista, otevřenost pro Dar jeho lásky a milosti.

Církevní krize přináší reformy

V okamžicích krize náboženského systému a církevních institucí se objevuje potřeba víry. Osobního poctivého a hlubokého vztahu k Bohu skrze Krista, s nímž se setkáváme ve svých bližních.

Dějiny církve znají mnoho erupcí Ducha, které oživovaly a obnovovaly církev po dobách krizí a úpadku. Do těchto dějin patří jak reformní hnutí svatého Františka z Assisi, tak i reforma, kterou nyní zahájil papež, jenž si zvolil Františkovo jméno.

Také v naší době musel Bůh zřejmě dopustit mnohé skandální události v církvi, aby si křesťané uvědomili: *Tak dost! Tudy ne! Je třeba mnohé změnit, zamířit na hloubku!*

Myslet si, že nemusíme v církvi nic měnit, protože to přece tak dlouho fungovalo, a tudíž to může běžet dál, je *jed v církvi*, říká doslova papež František.

V těchto dnech papež uzavřel první z celosvětových porad o reformě církve. Nečekejme ale rychlé změny vnějších institucí. Zaměření pouze na vnější věci může vést ke schismatu, jako se tomu stalo v 16. století. Mysleme na reformaci mystiků, proměnu srdcí, prohloubení osobní víry. Teprve odtud pak může vzejít i potřebná proměna vnějších věcí.

Dnes se před našima očima rychle proměňuje vnější svět. Mnohé lidi události ve světě vedou k rezignaci, pesimismu nebo ke strachu, panice, dezorientaci, jiné ke hněvu, který si hledá svůj objekt. Narážíme na protřelé obchodníky se strachem a hněvem, horší, než byli prodáváci odpustků ve středověku. Je třeba jim říci: *Klidte se s tím odsud! Nedělejte ze světa, tohoto Božího chrámu, tržnici!*

Je třeba obnovit osobní zakotvení v Bohu, abychom se nenechali strhnout strachem a hněvem.

V těchto dnech myslíme na mrtvé – myslíme tedy zejména na ty, kteří v naší době padají denně do válečných propastí. Smrt se nám dívá přes ramena. Není to dobrotivá kmotřička z pohádek. Peklo i očistec se z posmrtných dálek přiblížily, vstoupily do našeho světa. Mnozí už dnes a tady prožívají očistec i peklo.

Úlohou křesťanů dnes není prodávat odpustky a poukázky do nebe, výhodně zlevněné vstupenky do posmrtných rajských zahrad. Spíše máme vnášet do pekel a očistců našeho světa kus nebe – to znamená lásky. Dokonalá láska zahání strach, učí apoštol Pavel. Neboť láska, jak praví Písmo, je silnější než smrt.

Tomáš Halík